

CESTA ARGOSANÚ
SEBASTIEN DE CASTELL

Cesta Argosanů

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.egmont.cz
www.albatrosmedia.cz

EGMONT

Sebastien de Castell
Cesta Argosanů – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2021

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS **MEDIA**

CESTA ARGOSANŪ

CESTA ARGOSANŪ
SEBASTIEN DE CASTELL

EGMONT

Hodná holka

Buď hodná holka.

To mi ostatní vždycky říkají. Pokaždé, když zubožený zbytek našeho kmene přijde do další vesnice nebo města prosit o přístřeší, nějaký cizinec mě pohladí po hlavě a řekne: „Buď hodná holka.“ Různé hlasy. Různé jazyky. Ale pokaždé ta samá fráze, jako nějaký duch, který mě pronásleduje, kam se hnu.

Mistryně tvůrkyně v jednom ze zářících gitabriánských měst to pronesla s úsměvem a se svým kolísavým, zpěvavým přízvukem: „*Suvé onta bella jaída.*“

Buď hodná holka.

Ve skutečnosti tím myslela: usmívej se, vypadej hezky a buď zticha.

To na zhubanském území daleko na severu to jeden bojující básník (všichni Zhubani o sobě prohlašují, že jsou bojující básníci) pojal daleko vážněji. Zamračil se na mě, až se mu kolem huňatého obočí udělaly hluboké vrásky.
Nanging isang bubutay bamba.

Teď jsi hodná holka.

Ve skutečnosti mi tím sděloval, abych byla rozumná, obezřetná, a především abych byla zticha.

Mlčet, to byl požadavek, na němž se všichni shodli. Dokonce i teď mně ta hodná stařenka s řídkými prameny špinavě šedých vlasů přiškvařených k čelu tam, kde ji před pár minutami ožehlo ohnivé kouzlo, s paží bezvládně visící z rozdrčeného ramene zasaženého železnou znehybňující magií stejného kouzelníka, která ji odhodila mezi mrtvoly jejích sousedů, šeptá skrz zpřerážené zuby: „Psst... buď hodná holka.“

Je těžké být něčím jiným v této vlhké tmavé jeskyni, do které mě zatáhla. Venku, v tom, co zbylo z toho zaprášeného, vysušeného městečka na okraji Sedmi písků... Venku před jeskyní je septeto – to je sedm, jestli to náhodou nevíte – jan’tepských válečných mágů plně zaměstnáno vražděním křičících a o milost prosících posledních přeživších členů mého klanu, jednoho po druhém. Pravděpodobně by nás všechny mohli sežehnout na popel jediným mocným kouzlem, ale viděla jsem, že většina těch mágů jsou ještě teenageři. Myslím, že se jeden před druhým předvádějí. Už brzy přijdou na to, že jsem tady, a vymyslí speciálně pro mě nějaké obzvlášť ošklivé kouzlo, ale zdá se, že se nemám čeho obávat, protože ta laskavá stařenka, která se mě snaží postrkovat pořád dál a dál do jeskyně, má plán.

Psst... buď hodná holka.

Výborný plán, paní.

Mám sto chutí jí říct, že žádný Mahdek by nikdy neřekl jedenáctileté, aby byla zticha. Stejně tak by mi neřikali holka, protože až teprve ve třinácti předstupujeme před svůj kmen a oznamujeme každému, kým a čím jsme uvnitř. Ve

svém věku mám hledat svého zvířecího ochránce – zvíře nebo ptáka -, který bude mým společníkem na cestě světem, bude mi šeptat své rady a povede mě životem.

Jak vás má nějaký zvířecí ochránce slyšet volat, když jste pořád zticha?

Mahdecké děti jsou vybízeny k tomu, aby dělaly hluk, říkaly nahlas, co si myslí a co mají na srdci (i když nás dospělí zrovna neposlouchají, jak jsem si všimla), aby se duchovní pastýři procházející kolem stali součástí našich slov a písní a jeden z nich rozpoznal spřízněnou duši, jejíž život chce sdílet.

Já však zvířecího ochránce nikdy mít nebudu. Nikdy se z této jeskyně nedostanu. Ať si hodná stařenka mumlá to svoje „*bud' hodná holka*“, kolikrát chce, bude to jedno. Být hodný nikdy nezachránilo mahdeckého uprchlíka před smrtí z rukou jan'tepského kouzelníka.

Ačkoli...

Teď mě napadá, že jak tady ležím stočená do klubička a snažím se udělat co nejmenší uprostřed doutnajících mrtvol lidí z městečka, kteří se sem doplazili, když je trhala na kusy železná a ohnivá kouzla, zatímco tahle umírající stařenka... Ne, jsem si naprosto jistá, že už je mrtvá. Ukazováček zdravé ruky má stále přitisknutý ke rtům, jako by mi i po smrti připomínala, abych byla potichu. Nicméně nemůžu si pomoci a musím přemýšlet, jestli snad není nějaká souvislost mezi tím, že můj lid je jediný na kontinentu, který nežádá od své mládeže, aby byla zticha, a skutečností, že nás zůstalo tak málo. Možná že naším hlavním problémem je právě to, že jsme se nikdy nenaučili mlčet.

Zvenku ke mně doléhá bojový pokřik jedné z našich válečnic. Útočí na mágy, pokřikuje na ně postaru naší řečí. Už ji nepoužíváme ani mezi sebou, protože je to lidem, kteří nám poskytují přístřeší, nepříjemné. Jan'tepští mágové, kteří nás pronásledují, říkají lidem, že naše řeč je „jazyk ďábla“. Říkají, že s její pomocí probouzíme pekelné bytosti, aby zabíjely naše nepřátele.

Jak bych si přála, aby to byla pravda!

Vím, že naše válečnice zahynula, když jsem uslyšela hromové prásknutí ohnivého kouzla, které rozzářilo vzduch před jeskyní. Dokážu si představit déšť zlatomodrých jisker následovaný obrazem časného jitra po bouři. Napůl toužím vyběhnout ven, jen abych spatřila zázraky jan'tepské magie. Vím, že bych ji měla nenávidět, ale barvy, světla, způsob, jakým se pohybují... jsou krásné. A když máte stejně umřít, proč by to nemohlo být při pohledu na něco krásného?

Už je pozdě. Křik ustal a vše utichlo. Přemýšlím, jestli válečnice, která právě zemřela, byla poslední z mého klanu. A byl můj klan poslední, který zbyl z kdysi slavných mahdeckých kmenů?

Jsem teď sama?

„Mrtvoly spalte, popel zakopejte,“ slyším říkat jednoho z mágů. Je to ten starší, který jim velí. Ale není to ten, kterého nenávidím ze všech nejvíc.

Ten, kterého nenávidím nejvíc, je mladší, asi šestnáctiletý. Je však stejně vysoký jako ostatní. Ramena má široká a na rozdíl od ostatních vypadá pod oblečením silný. Neusmívá se, když zvedá ruce, vytváří prsty ony podivné tvary a vysílá blesk a plamen, aby nás zabily. Nesměje se ani nežertuje, když umíráme.

Ty ostatní můžu nenávidět způsobem, jakým nenávidíte chladnou zimu nebo ostrý kámen, o který si rozříznete nohu. Jsou krutí a uvnitř odporní. Jsou zrůdy. Ale tenhle ví – někde uvnitř ví –, že to, co dělají, je špatné. Je to lidská bytost. Jako já.

Ale stejně to dělá.

Neznám jeho jméno, protože když jsou jan' tepští mágové v akci, oslovují se přezdívkami jako „Železná kobra“ nebo „Ohnivá liška“. Tenhle mladík je „Stínový sokol“.

Jednou Stínového sokola zabiju.

No, nejspíš ne, protože za několik okamžiků zemřu.

Vzduch před jeskyní začínají rozněcovat další kouzla. Tentokrát jiná. Žádné údery hromu, které vzápětí utichnou, ale setrvalý praskot plamenů, které proudí z dlaní kouzelníků, jako kdyby jejich ruce byly sopky plné lávy.

Proč je pro ně tolik důležité, aby nenechali žádné stopy?

Slyším někoho z mágů stěžovat si na pach masa pálicího se na kostech mrtvých. Několik z nich zvrací a jejich kouzla se hrouť od ztráty soustředění. Pak na ně ten starší cosi zakřičí a začínají celý proces znovu. Brzy někoho pošle do jeskyní, aby pátral po opozdílích. Aby našel mě.

„Prosím, ušetřete nás!“ vykřikuje jakýsi hlas. Není to nikdo z mého lidu. Jsem si jistá, že ti už jsou všichni mrtví. A také by nás ani nenapadlo prosit jan'tepský válečný oddíl o milost. Ten, kdo tu žebrá o život, musí být někdo z vesničanů, kteří se nás ujali.

„Nevěděli jsme, kdo jsou!“

Není to pravda. Nikdy jsme nelhali o tom, kdo jsme. Možná jsme ale měli.

„Přivolali si demony, aby nás přiměli ukrýt je.“

Pustý výmysl. Ať si Jan'tepové tvrdí, jak chtějí, že používáte ďábelskou magii – což byla jejich výmluva, když nás začali před třemi sty lety vyvražďovat –, ďábla „přivolat“ nemůžete. Vím to, protože jsem to mnohokrát, mnohokrát zkoušela.

„Jen jsme předstírali, že je ukrýváme, abychom vás mohli na–“

Zvláštní, že ho zabijí právě v okamžiku, kdy konečně říká něco pravdivého. Můj klan zůstal v tomto městečku Sedmi písků příliš dlouho a jeden z obyvatel musel následně vyhledat nějakého jan'tepského čarostopaře, který pak dovedl válečný oddíl přímo k nám.

Nikdy nezůstávej na jednom místě příliš dlouho, říkají Mahdekové svým dětem.

To mi řekli i matka s otcem těsně předtím, než zahynuli při nájezdu, který před třemi roky vyhladil polovinu našeho klanu. Stále si pamatuji výraz v jejich tvářích, jak byli vyděšení.

Proč nejsem vyděšená?

Zemřu tu, v této temné jeskyni, uvidím jen tvář mrtvé ženy s prstem stále přitisknutým k neživým rtům a ucítím jen pach mrtvol kolem sebe. Měla bych být vyděšená. Měla bych se zlobit. Místo toho se cítím skoro... opile? Je to správné slovo? My, Mahdekové, nepijeme silné nápoje (hloupý název pro alkohol, jelikož síla je v duších a ti vás mají provázet, ne nutit chovat se hloupě). Možná jedině tehdy, když sledujete vlastní rodiče vznášet se ve vzduchu se zápěstími a kotníky ovinutými nádhernými proužky žlutého a stříbrného světla těsně předtím, než jsou roztrháni na kusy, víte bez

stínu pochybností, že totéž jednoho dne udělá nějaký jiný jan'tepský mág vám.

Dnes je ten den, myslím si.

„Tady!“ slyším zavrčēt hluboký hlas. „Chyť ji!“

Natahuji ruce, aby mě mohli snáz vyvléct z hromady mrtvol. Neodtahuji se, ani nekřičím. Možná jsem doopravdy hodná holka?

„A teď rychle, dokud ještě ničí důkazy!“

Pár velkých rukou mě pevně uchopí za zápěstí a vleče mě dozadu, pryč od vchodu. Zadnicí kloužu nejprve po mrtvolách a potom po chladném kamení a blátě. Zdá se, že jdeme hlouběji do jeskyně. Vůbec mě nenapadlo, že by mohla být *tak* hluboká: než mě sem ta stařena zatáhla, vypadala jako obyčejná mělká sluj.

Ten, kdo mě předtím popadl, pouští má zápěstí a bere mě do náruče. Hledím do tmy a jen stěží rozeznávám dvě postavy. Sklánějí se nade mnou a kvůli stínům, které vrhají, vypadají hrozivě. Jako ďáblové.

Možná že můj lid skutečně uctívá ďábla.

Cosi těžkého skřípe na podloží jeskyně a posunuje se, jak to větší ďábel postrkuje ramenem. Dvojice se shýbá ještě víc a táhne mě do úzkého tunelu. Museli ho zamaskovat vesničané, aby ho mohli při nájezdech používat jako úkryt pro sebe a své cennosti. Možná není moc dobrý, když mágové, kteří po vás jdou, mají písečné kouzlo, které vás vysílí všude. Ten, kterého oslovovali Stínový sokol, v tom byl nejlepší, jak jsem slyšela říkat jednoho z ostatních. Možná už si pro nás jde.

„Neboj se,“ říká jeden z mých zachránců. Hovoří daromansky, řečí země, která leží asi tři sta kilometrů odsud.

Sedm písků nemá vlastní jazyk, a tak většina lidí z těchto končin mluví zjednodušenou daromanštinou. Tento muž však mluví lámaně, jako kdyby se jí naučil teprve nedávno. Hlas má hluboký a tón rozmrzelý, jako by mě předem varoval, abych se s ním nehádala.

„Co je s ostatními?“ ptám se přeci jen, ale odpovědí mi je jen šoupání jeho bot na kamenité zemi. Hádám, že nechce říct, že žádní ostatní nejsou.

„Kam mě to nesete?“ zeptám se pak.

Hlas, který mi odpovídá, patří ženě. Zní neobvykle. Uhlazeně. Sametově. Líbí se mi, ale když ho slyším, připadám si zvláště, jako kdybych se potají vkradla do domu bohatého člověka a někdo mě měl každou chvíli najít. „Na jedno místo daleko odsud,“ říká. „Na místo, kde budeš v bezpečí.“

Muž promluví, hekaje námahou od toho, že mě nese a musí se u toho hluboko ohýbat. „Už se nebudeš muset živit zbytky, děvče moje. Už žádné plahočení v pouštích pod spalujícím sluncem, ani v ledových lesích v mrazivé zimě. Budeš bydlet ve velkém domě, jíst vybraná jídla a budeš mít všechny hračky, na jaké si jen vzpomeneš.“ Hlas se mu při posledních slovech zlomil – jako kdyby se ze všech sil bránil pláči.

„Jan'tepové –“ začínám, ale žena mě přerušuje.

„Už nikdy ti neublíží,“ říká teď hlasitěji, protože hádám, že už se nacházíme pořádně daleko od vchodu do jeskyně. „Naše rodina je bohatá, dítě. A významná. A jsme...“ Usilovně přemýšlí, jako kdyby nemohla přijít na správný výraz, což mě ujišťuje, že není rodilou daromanskou mluvčí. Za další vteřinu jí muž cosi zamumlá

a ona přikývne. „Čestní válečníci. Ano, jsme čestní válečníci. Rozumíš mi? Dokonce ani jan'tepský lord mág by si nedovolil pokusit se tě od nás odvést.“

Ráda bych jí vysvětlila, že nemám ani ponětí, kdo jsou čestní válečníci, a že se mýlí, poněvadž když kouzelník jednou spatří Mahdeka, *nikdy* po něm nepřestane jít, ale zjišťuji, že už jsem na to příliš unavená. Nevím, jak dlouho mě nesou a co je to za nádherné zlaté světlo, které najednou vybuchne všude kolem nás. Musí to být jan'tepské bleskové kouzlo. Cítím výčitky kvůli tomu muži a ženě, kteří se sem vydali v domnění, že mě mohou zachránit. Nikdo není rád, když zjistí, že jeho svět není tak bezpečný, jak si myslel.

„Teď rychle,“ říká muž. „Odveď ji do kočáru!“

Slunce. Záře, kterou jsem viděla, bylo slunce na nebi nad námi, ne jan'tepská magie.

Ukřývají mě pod příkrývku v kočáře, který, podle krátkého pohledu, jenž se mi naskytl, byl nejpřepychovější, jaký jsem kdy viděla. Jeho houpání mě brzy začíná uspávat, zatímco nás čtyři krásní koně táhnou po prašné cestě a pak na silnici. Hlava mi spočívá v ženině klíně. Je to ten nejteplejší a nejměkčí polštář, jaký jsem kdy poznala.

„Teď si odpočiň,“ říká a hladí mi pod příkrývkou ryšavé smotky vlasů. „Nejhorší máme za sebou – to ti přísahám. Buď teď hodná holka a zůstaň tiše jako myška, dokud se nedostaneme z jejich území.“

Buď teď hodná holka.

Byla milá. Její muž také. Odvezli mě do krásného domu, velkého a přepychového, jak slibovali.

Jejich těla jsem pohřbila na zahradě o půl roku později.

Rytíř
Dobryatel

Rytíř

Rytíř trestá nespravedlnost silou, a je-li vyzbrojen soucitem, chrání nevinné před možnými dobyvateli. Putovat jako rytíř může být dobrá a užitečná věc – na jistý čas. Ale rytíř se příliš snadno nechává ovládnout hněvem, slepou poslušností a touhou po pomstě, a tak se z něho stává dobyvatel. Cesta rytíře není Cestou Argosanů.

1

Hroby

„Slečinko, ušpiníte si šaty,“ upozornil mě rytíř Vespan. Ani ledabyle ovázané popáleniny na jeho hrudi a klíční kosti mu nezabránily v nespokojeném zamlaskání, které vydával pokaždé, když se mu něco nelíbilo. Já si ho ale nevšímalá, kopala jsem dál a radovala se z deště, který mi promáčel oblečení, chladil na kůži a poněkud změkčoval tvrdou zemi. Rytíř Vespan se pokusil vzít mi lopatu, ale když jsem zavrtěla hlavou, poodstoupil.

Rytíř býval něco jako společník urozeného pána, jak byste nejspíš nazvali zvláštní typ vojáka ze zámoří – což lord Gervais neobratně přeložil do daromanštiny jako „čestný válečník“. Také býval takovým rytířem – nebo mně to Rosarita (která zjevně rovněž bývala rytířkou) aspoň tak řekla, když jsem se jí jednou zeptala, proč se chovají tak odlišně od jiných šlechticů ve městě.

„My nejsme Daromani,“ zavrčel tenkrát Gervais. „Dokonce bychom se ani neměli počítat mezi jejich šlechtu, ale když rozhodíš tu a tam pár mincí, ti jejich prodejní soudci tě prohlásí králem, pokud je cena správná.“

„Neplet té holce hlavu,“ napomenula ho Rosarita (nikdy ne *lady* Rosarita, protože když jsem odmítla říkat jí matko, měla jsem ji oslovovat jenom křestním jménem) a laškovně ho pleskla přes břicho.

„Učitel společenského chování ve škole říká, že skutečná dáma musí být cudná a tichá a nikdy se nepere, protože je to barbarské,“ sdělila jsem jí.

Nechodila jsem do školy dlouho a považovala jsem za důležité dokázat mým *patronům* (protože když je nechci nazývat svými rodiči, pak o nich budu jednoduše mluvit jako o mých patronech), že jejich peníze nejsou vynakládány nadarmo, hlavně vzhledem k tomu, kolikrát mi byl mistr Phinus nucen opakovat tuto poučku, protože jsem, jak mi často připomínal, byla velmi zlobivá dívka, která se nikdy nepoučí. Nicméně má ukázka dobrých mravů neměla na Rosaritu kýžený účinek.

„A jak že se jmenuje ten učitel?“ zeptala se nenuceně. Tou dobou jsem už i já poznávala ten tón v jejím hlase.

„Rosarito...“ ozval se Gervais. „Byl to přece tvůj nápad, aby to děvče –“

Jeho žena zvedla ruku, pak vzala do dlaní moji a políbila ji, jako kdybych byla paní domu já a ona pouhou služebnou. „Samozřejmě, maličká, tvůj učitel má úplnou pravdu, ačkoli jsem si jistá, že tím myslel, že skutečné dámy a pánové by měli být *laskaví* a *shovívaví* a bojovat jen v krajním případě.“

Takhle to mistr Phinus vůbec nemyslel. Nebyla jsem ale hloupá. Pochopila jsem, že mi tím Rosarita říká, že se mám jinak chovat ve škole a jinak všude jinde. Mahdecové děti se tomu učí velmi brzy, protože na jednom místě

nikdy nezůstáváme dlouho, než nás okolnosti donutí hledat si jiný úkryt.

„Máš v sobě moudrost,“ řekla tenkrát Rosarita s úsměvem teplým jako čerstvě upečený chléb. „Nasloucháš. Díváš se. Učíš se způsobům světa, ve kterém žiješ. To je vzácná a cenná schopnost, drahoušku.“ V očích jí zazjiskřilo, když úkosem pohlédla na Gervaise. „Někteří lidé si ji musejí teprve osvojit.“

Gervais si odkašlal. Dělal to často, i když v žádném případě nebyl ještě starý. Myslím, že byl starý jenom v srdci. „Toho se dočkám od ženy, která má chuť jít rozporovat –“

Tady musím připustit, že pořádně nevím, co znamená slovo *rozporovat*, ale domnívám se, že je to něco jako *rázně se zapojit do barbarské rvačky, jaké se správné dámy vyhýbají*.

„... má chuť jít rozporovat počínání dívčina učitele chování, protože jí opakuje stejné poučky, jaké byl bezpochyby nucen se učit také, když byl v jejím věku. A co se té *moudrosti* týče –“

Lord Gervais to dělal často. Začal u jedné věci a přecházel ke druhé, aniž to oddělil něčím jiným než slovy „a co se týče...“, nezbytně doprovázenými rozmáchlým mávnutím paží a zvýšeným hlasem.

„A co se té *moudrosti* týče, pokud hledáme právě ji, pluli jsme špatným směrem! Tento kontinent je barbarický. Přes všechny jeho divy, od gitabriánských vynálezů až po jan'tepská kouzla, jsou tihle lidé jako děti, kterým byl podán příliš ostrý nůž bez náležitého poučení. Mocné národy vedou válku proti slabým; slabí kořistí na ještě slabších. Mágové – *mágové*, jaké jsme u nás nikdy neměli, obracejí svá úžasná kouzla proti uprchlíkům a nevinným...“

Rosarita se zhluboka nadechla. Mysleli byste si, že spustí velký křik, ale ve skutečnosti to dělala proto – i když to bylo stěží postřehnutelné –, že to pokaždé přimělo Gervaise zklidnit se, plaše se usmát a přestat mluvit.

Měli mezi sebou mnoho takových nenápadných znamení: náznak úsměvu, kterým říkali, že se mají rádi; drobné přikývnutí, které jste sotva zahlédli a které znamenalo, že se dohodli na něčem strašlivě důležitém. Čím menší přikývnutí, tím vážnější se to rozhodnutí ukázalo být. Mrknutí. Gesta. Dokonce i mlaskavé zvuky, které Gervais občas vydával. Bylo to, jako kdyby měli jakousi tajnou řeč, které rozuměli jen oni dva.

Jednou jsem se na to ptala rytíře Vespana. Řekl mi, že to je tajná řeč. Říkal, že tajnou řeč mají mezi sebou všichni milenci, dokonce i když o tom zpočátku nevědí, a že není větší potěšení než život strávený jejím společným učením.

Rytíř Vespan, sdělil mi jednou lord Gervais, jako by šlo o nějaké velké tajemství, byl tak trochu romantik.

Měla bych se vrátit k Vespanovi, i kdybych se měla zmínit jen o tom, že po většinu času, kdy jsem žila v jejich domácnosti, jsem se domnívala, že „Rytíř“ je jeho křestní jméno. Ale jak už jsem řekla, ukazuje se, že rytířem nazýváme člověka, kterému pán důvěřuje víc než komukoli jinému na světě. Šlechtici z města, kteří se v domě pravidelně zastavovali, aby vyhledali lorda Gervaise (ačkoli častěji se na něj dívali spatra), mluvili o Vespanovi jako o „majordomovi“. Pochybuji, že to Vespan vůbec oceňoval.

Byl vlastně Rosaritin rytíř – ještě z jejich země za mořem, kde byla známa jako „sir Rosarita“, což je zvláštní,

poněvadž v daromanštině se ekvivalent slova „sir“ používá jen v souvislosti s muži.

„Rytíř je rytíř, který je rytíř,“ říkával Gervais. Rád opakoval věci třikrát, i když občas řekl něco jenom dvakrát a odmlčel se, zatímco jsem na něho civěla, rozčilená z čekání na třetí opakování, než se nakonec usmál a přiměl mě to říct společně s ním.

„Mohla bych být rytíř?“ zeptala jsem se.

Lord Gervais právě vařil večeři. Občas to dělal – jen aby dokázal, že to dovede. Vytáhl ze zásuvky dlouhou dřevěnou naběračku a podržel ji před sebou, jako kdyby to byl veliký meč. Myslela jsem, že si chce hrát na šermování, ale zpražil mě pohledem, takže jsem ztuhla.

„Natáhni ruce,“ poručil.

Poslechla jsem.

Klepl mi koncem naběračky na obě dlaně a potom na čelo. Kdyby to byl opravdový meč, byl by mě pořezal.

„Tak,“ řekl nakonec.

„Tak co?“ nechápala jsem.

„Tak – jsi rytíř.“

Opět se začal věnovat míchání polévky.

„Ale ne opravdový rytíř,“ řekla jsem.

„Ach ano, *opravdový* rytíř.“ Otočil hlavu – jen o kousek ale dost na to, abych věděla, že tento signál znamená, že mám pozorně poslouchat, co se mi chystá říct, ale nesmím to před nikým opakovat. „Nikdo z tebe nemůže udělat rytíře. Dokonce ani ty sama ze sebe nemůžeš udělat rytíře. Rytíř existuje pouze krátký okamžik, když uděláš něco statečného, laskavého, nemožného a vznešeného najednou. V tu chvíli kráčí po zemi rytíř, a když ta chvíle

pomine, rytíř zmizí a zůstaneme tu jenom my, hloupé, nemotorné věci z masa a kostí.“

Pak udělal něco velmi gervaisovského. Pohyboval sanicí, jako by si žvýkal vlastní jazyk, načež na mě vrhl vlahý pohled, který občas míval, a dodal: „Jistěže jednou budeš skutečný rytíř, mé dítě.“

Nikdy předtím ani potom jsem se nesetkala s člověkem, který by měl tak dobré srdce jako lord Gervais. A měl i pravdu: nedlouho poté, co pronesl tato slova, jsem se *skutečně* stala rytířem. Pravda, jen na okamžik a rozhodně ne tak, jak by si on přál.

Rytíř

„Slečinko, vaše šaty,“ zopakoval rytíř Vespan a vrátil mě tak zpět do zahrady a zuřící bouře. Ramena a ruce mě bolely od nekonečného zarážení lopaty do hlíny, jejího nabírání a odhazování stranou. Myslím, že o ty šaty mu ani tak nešlo, protože byly už zničené stejným ohnivým výbuchem, který mu popálil hrud' a zlámal žebra.

„Děšť smyje bláto,“ řekla jsem a pokračovala v hloubení hrobů pro lorda Gervaise a lady Rosaritu. Ne, počkat – neřekla jsem to správně. Pro *sira* Gervaise a *sira* Rosaritu. Zemřeli jako rytíři. Jako skuteční rytíři.

S tím blátem jsem se také mýlila. Jistě, samotná hlína se odstraní snadno, ale jakmile se smíchá s krví, potem a kouřem stoupajícím ze spáleného masa, skvrny nechtějí zmizet. Možná by ani neměly.

Odložila jsem lopatu a odtáhla ostatky sira Rosarity zabalené do plátna do jejího hrobu. Paže jsem měla unavené. Byly unavené dlouho předtím, než jsem začala kopat, unavené předtím, než jsem s pomocí starého zahradního trakaře začala z troskek domu vytahovat tělo její a lorda Gervaise. Vespan by mi s tím nehledě na

své zranění pomohl, ale trvala jsem na tom, že to musím udělat sama kvůli něčemu, co řekl ten čarostopař předtím, než uprchl. Držel se za břicho, protože sir Rosarita mu v něm šikovně zlomila svůj meč, aby se rána nedala vyléčit.

Za to ji zabil. No, myslím, že ji zabil hlavně za jiné věci.

„Zemřeli kvůli tobě,“ skřehotal a vykašlával krev, která mi potřísnila obličej. Dlouhými, pěstěnými prsty mi svíral hrdlo a škrtil mě, protože bolest v ráně mu znemožňovala dostatečně se soustředit, aby mohl vyslat kouzlo. „Všechno, čeho se dotkneš, každý, koho budeš kdy milovat, se promění v prach, ty mahdecká děvko.“

Děvka je neslušné slovo. Lord Gervais by mu za ně nafackoval. „*Nehodný oceli*,“ prohlásil by. A já? To slovo mi nevadilo tolik jako jazyk, který mi visel z úst, protože jsem se kvůli tomu nemohla nadechnout.

Následně jsme oba uslyšeli svištivý zvuk, čarostopař vytréštil oči, pustil mě a vykřikl. Z levé ruky mu trčela střela z kuše.

Nasála jsem do sebe vzduch plným douškem, ale krk jsem měla natolik podrážděný, že jsem si mimoděk vzpomněla na tu hodnou starou paní, která mě vtáhla za sebou do jeskyně u pohraničního města Sedmi písků.

Teď buď hodná holka.

Spatřila jsem zlověstnou záři magie, která obklopovala čarostopařova předloktí. Jan'tepští mágové používají celkem šest různých forem magie. Nepamatuji si všechna jejich pojmenování, ale vím, že dvě nejhorší formy jsou ohnivá a železná, a to vysvětlovalo tetelivou rudou a šedou záři vycházející z jeho vytetovaných pásků.

Ze všech sil jsem ho nakopla do místa, o kterém mistr Phinus říkal, že by tam žádná skutečná mladá dáma nikdy nikoho neměla kopat. Za námi jsem uslyšela rytíře Vespana, stále ještě napůl pohřbeného v troskách domu, jak natahuje kuši k dalšímu výstřelu.

Čarostopař se střelou trčící z bezvládné ruky a kusem meče sira Rosarity zabořeným v břicho rychle vyhodnotil situaci a rozhodl se neriskovat, že se stane terčem rytíře Vespana podruhé.

„Ať jejich mrtvolky zůstanou tady, v tomto zbořeném domě,“ řekl mi, než utekl. „Ať jejich těla shnijí. Nepohřbená. Nedotčená, dokud nakonec jejich vlastní sousedé nespálí tyto trosky na popel. Ať je z nich náhrobek pro všechny, kdo poskytnou útulek mahdeckému zplozenci pekla.“

S každým slovem, s každou kletbou se zdálo, že čarostopař čeká, že se na něho rozkřičím, že ho na místě prokleji nebo snad začnu prosit o slitování. Ale to jsem neudělala; rozkašlala jsem se tak, že jsem nedokázala promluvit. Ostatně, kdyby byly kletby či modlitby k něčemu dobré, především by nás nikdy nenašel.

Když se dal na útěk, ještě se na okamžik zastavil, otočil se a upřeně na mě pohlédl. Civěl na mě, jako kdybychom spolu soutěžili, či nenávist je tak silná, že druhému zastaví srdce.

Oba jsme prohráli.

Když jsem kvůli dešti měla dlaně tak kluzké, že jsem v nich nic neudržela, vylétla plná lopata hlíny do vzduchu, vzápětí následovaná nářadím. Lopata zarachotila na tepaném železném plotě, který obklopoval zahradu. Rytíř Vespan se pro ni vydal, ale zarazila jsem ho.

„Nedotýkej se jí,“ varovala jsem ho. „Nedotýkej se ani těch hrobů.“ Když se ke mně otočil, přemožený žalem a zoufalstvím, které ho trýznily ještě víc než jeho zranění, dodala jsem: „Nedotýkej se mě.“

„Všechno, čeho se dotkneš, každý, koho budeš kdy milovat, se promění v prach.“

Nebyla jsem hloupá; věděla jsem, že čarostopařova kletba nebyla skutečné kouzlo. Byla to jen slova. Přesto mi však z ní bylo špatně, takže možná byla jinou formou magie.

„Musíme vás brzy dostat dovnitř,“ naléhal rytíř Vespan. „Nechci, aby mě pronásledovali duchové jejich lordstev, že jsem připustil, abyste se nachladila.“

„Nepůjdu dovnitř,“ odpověděla jsem, sebrala jsem lopatu a pokračovala v práci.

„Nemůžete zůstat celou noc venku na zahradě, slečinko.“

„To taky neudělám.“

Rytíř Vespan byl hodný člověk, ale občas trochu natvrdlý. Nebo mi možná rozuměl moc dobře a ve skutečnosti jsme se dohadovali o něčem úplně jiném. Zdejší lidé to tak občas dělávali: řekli jednu věc, ale měli na mysli něco úplně jiného.

„Je vám teprve jedenáct,“ připomněl Vespan.

„Dvanáct,“ opravila jsem ho, i když jsem si nebyla jistá, jestli je to pravda.

„Jedenáct nebo dvanáct, to je mi jedno!“ vykřikl. Vespan nikdy nekřičel. Na nikoho. Jeho hlas změkkl a zněl skoro prosebně. „Jaký bych byl muž, kdybych vás nechal toulat se po světě samotnou, pronásledovanou mágy?“

„Muž, který drží pánovo slovo, řekla bych.“

Když jsem se pokusila utéct poprvé, Gervais s Rosaritou mě našli několik kilometrů za městem. Poté, co mě přivedli zpátky do domu, zeptala jsem se, jestli jsem jejich zajatec. Řekli, že ne, že jsem jejich svěřenec.

„Jaký je v tom rozdíl?“ chtěla jsem vědět.

Několik následujících hodin se mi pokoušeli ten rozdíl vysvětlit a já jsem jim kladla další a další otázky. Myslím, že nakonec byli stejně zmatení jako já. Rosarita však měla velmi hluboce zakořeněný smysl pro čest – další slovo, jehož význam jsem jen těžko chápala –, takže mě nakonec objala kolem ramen a řekla toto: „Malí chlapi a malé dívky někdy utíkají. Dělají to proto, že se zlobí, jsou smutní nebo vystrašení, ale nevědí, jak to říct lidem, kteří je mají rádi. Takže úkolem těch lidí je přivést je domů, protože ti malí chlapi a malé dívky ve skutečnosti nechtějí utéct. Chtějí, aby někdo ukázal, že je má rád, tím, že je půjde hledat.“

Tak to se poslouchalo těžko, protože jsem si uvědomila, že má úplnou pravdu. Utekla jsem, protože se na mě Gervais zlobil, že jsem se poprala s klukem ze sousedství. Hrál si se svými kamarády na velkého jan'tepského válečného mága. Měli na sobě směšné kostýmy z hedvábných pláštů, které si vypůjčili ze skříní svých matek, a každý z nich dělal, že vytváří různá složitá, legrační kouzla, aby vzápětí všichni vybuchli smíchem. Ten kluk, Phantus, se mě zeptal, jestli si nechci hrát s nimi.

„Ale budeš muset dělat Mahdeka,“ upozornil mě. „Nováček vždycky musí dělat Mahdeka.“

Nikdo ve městě nevěděl, co jsem. Gervais a Rosarita měli v tomto naprosto jasno – bez ohledu na všechny své sliby, že sem se jan'tepští mágové přijít neodváží.

„Dobrá,“ řekla jsem Phantovi. „Co mám dělat?“

Podal mi lakovanou masku, která mi byla velká, a panenku, která vypadala jako malé dítě. „Nasad' si masku a dělej, že vyvoláváš démona, když mučíš to dítě.“

„Proč?“

Phantus a ostatní na mě nechápavě hleděli. „Protože to Mahdekové dělají, ty pitomá.“

Nejspíš uhodnete, co následovalo.

Gervais se na mě rozzlobil, protože „čest“ nemohla být poskvrněna pouhými slovy a protože jsem Phanta bila i potom, co upadl na zem. Snažila jsem se mu vysvětlit, že to bylo jen proto, abych měla jistotu, že zase nevstane, ale myslím, že to podle něho nebyl „rytířský“ způsob, jak řešit spory.

Takže jsem tu noc utekla a Rosarita se mě vydala hledat. Na bohatou dámu byla opravdu dobrá stopařka.

„Nejsi náš vězeň,“ řekla poté, co mě přivedli domů. „Nejsme tvoji rodiče, i když nic bychom si nepřáli víc. Potřebujeme ale vědět, jestli utíkáš proto, že se na nás zlobíš, nebo jestli jsi udělala opravdové rozhodnutí – takové, které ti změní život a zřídka k lepšímu –, což musíme čestně respektovat.“

Zdálo se, že čest je nějaká komplikovaná a nevhodná myšlenka. Přišlo mi divné, že dva dospělí vážně hovoří o tom, že by respektovali rozhodnutí jedenáctileté. Ale soudím, že tam, odkud pocházeli, měli ohledně těchto záležitostí jiné tradice.

Gervais, který se už dával do pláče jako pokaždé v takových chvílích, mě vzal do náruče, jako kdybych byla mnohem mladší dítě, a přitiskl mě k sobě. „Vždycky tě

půjdeme hledat, mé milé, zlobivé dítě. Pokaždé. Bez ohledu na to, jak rychle nebo jak daleko budeš utíkat, ledaže bys předtím pronesla jistá slova. Modlím se, abych je od tebe neslyšel, co budu živ.“

Myslím, že to přání se mu splnilo.

Zarazila jsem lopatu do země, aby zůstala stát, a otočila jsem se k Vespanovi. „Beze zloby, bez obav, bez pochybností, bez slz se nyní rozhoduji odejít z tohoto místa, navždy a nenávratně.“

Vespan na mě dlouho hleděl. Lilo čím dál tím silněji. Slyšela jsem syčení uhasínajících plamenů, které stále ještě hořely na východní straně domu, kde udeřilo první ohnivé kouzlo. Vespan se tvářil, jako by se nemohl rozhodnout, co udělá. Myslím si ale, že to jen hrál. Řekla bych, že tím chtěl jenom dát najevo, že by rád zasvětil svůj život mé ochraně, kdybych mu to dovolila.

„Jdu vám zabalit vak,“ řekl nakonec.

Zavrtěla jsem hlavou. „Jen moje šaty – ty co jsem měla na sobě, když jsem sem poprvé přišla.“

„Vždyť jsou to skoro hadry! Jak se budete –“

„Nic z tohoto místa!“ vykřikla jsem. Křičela jsem jen málokdy a nikdy ne na Vespana. „Nic, co by mág-lovec lidí, čarostopař nebo někdo jiný mohl vystopovat až sem.“

Vespan nakonec udělal, o co jsem ho žádala. Když jsem odcházela mezi roztavenými zbytky přední brány, řekl: „Ten čarostopař nebude nějakou dobu vysílat žádná kouzla. Bude si muset najít skrýš a vyléčit své rány. Drž se mimo města, co nejvíc to půjde. Jan’teповé nemají rádi nepohodlí na dlouhých cestách. Zůstávej ukrytá, zůstávej potichu a budeš v bezpečí.“

Vážně jsem přikývla, jako kdybych věnovala jeho slovům zvláštní pozornost, protože jsem měla Vespana ráda, i když jeho rady pro mě měly stěží větší význam, než kdyby mi pocuchal vlasy a řekl: „Buď teď hodná holka.“

S hodnou holkou jsem nadobro skoncovala. Ve skutečnosti jsem, nehledě na to, co jsem řekla Vespanovi, přece jen něco z domu ukradla: meč jehož čepel Rosarita zlomila v čarostopařově břiše. Jeho pahýl byl pořád ještě přes půl metru dlouhý, dost lehký na to, abych ho unesla, a jeho konec byl ostrý jako břitva.

Víte, je jen jeden způsob, jak se chránit před mágem. Zabít ho dřív, než on zabije vás.

Lovkyně

Celou následující noc jsem chodila po ulicích s ohnutými koleny, skloněnou hlavou a sklopenýma očima. Musela jsem vypadat spíš jako nějaké divoké zvíře pokryté hadry místo srsti. Jako šakal nebo možná hyena. Jako mrchožrout sledující šelmu desetkrát větší než on. Dvanáctiletá holka pronásledující válečného mága.

Pár lidí si mě však všimlo; naše město bylo počestné, slušní občané trávili noci doma a netoulali se po ulicích jako nějáci pobudové. Ti nemnozí, jimž jsem zkřížila cestu, ustoupili stranou, otočili hlavu a nespouštěli ze mě zrak, zatímco jsem se šourala kolem nich s pohledem přilepeným k zemi, pátrala jsem po další kapce krve a zastavovala se, jenom abych větřila ve vzduchu jako krysa.

Po kouzlech zůstávají ve vzduchu nejrůznější pachy. Nepatrné jako všechny kouzelné věci, ale rozpoznatelné, pokud víte, co hledáte. Většina lidí se s jan'tepskou magií setká zřídka a za přítomnosti tak nádherné podívané a zvuků – nemluvě o tom, že v důsledku jejího užití často někdo zemře –, si těžko povšimnou přetrvávající vůně

spálené skořice nebo nepatrného obláčku pouštního písku zvířeného horkým větrem. Samotní Jan'tepové jsou na kouzla tak zvyklí, že jen stěží registrují pachy, které po sobě zanechávají.

Já si jich však všímala. Když jsem minula celé bloky domů, aniž bych na chodníku spatřila stopy krve, zastavila jsem se, zvedla jsem bradu a zhluboka nasávala nosem vzduch, dokud jsem opět nezachytila vůni jahod a máty a nevěděla jsem, že tudy prošla má kořist.

Krvavá magie, která je jedním ze šesti zdrojů jan'tepské moci, zanechává ve vzduchu tento typický pach. Pokaždé, když ten čarostopař – myslím, že se jmenoval Fe'rius... ne, počkat. To nemůže být správně.

Myslím, že bych se teď měla zmínit o tom, že v této fázi svého života jsem to neměla v hlavě úplně v pořádku. Myslím, že to nějakou dobu trvalo – zřejmě ode dne, kdy jsem sledovala, jak mé rodiče trhají na kusy ty překrásné, leskle zlaté úponky vycházející z dlaní jan'tepského světlotvůrce. Rosarita říkala, že když zažijeme něco opravdu velkého – tak silného, že nejsme připraveni to celé udržet pohromadě v hlavě –, naše mysl to někdy rozbije na malé kousky, z nichž nám v danou dobu ukazuje jenom některé z nich, dokud nejsme připraveni pochopit celou zkušenost, aniž bychom ji znovu prožívali.

„Ale já si všechno z toho pamatuju,“ namítlá jsem. „Můžu ti zopakovat každou minutu, jako když se otec poprvé vznesl do vzduchu, až jsem si myslela, že snad létá, pak ale vykřikl, jednu ruku mu to utrhlo a –“

„Pamatovat si není to samé jako pochopit,“ řekla tenkrát Rosarita a pevně mě objala, i když jsem vůbec nebyla

rozrušená. Zabořila nos do mých rudých kadeří. „Jednoho dne, až budeš tolik plná lásky, že v tobě zbude jen kousek místa pro trochu bolesti, to uvidíš celé a budeš hodně plakat, ty moje statečná, ale pak pochopíš, že s každou prolitou slzou jsi silnější.“

Nepřestávala mě objímat, takže jsem ji poplácala po zádech. Někdy se potom cítila lépe.

Omlouvám se, neměla bych se neustále vracet k těmto drobným příhodám, jelikož žádná z nich už není podstatná. Ale zdá se mi důležité připomenout, že v mém životě nastal okamžik, kdy jsem málem mohla – *málem* – nahlédnout do budoucnosti před sebou, která byla zářivá a láskyplná a tolik jiná než ta, která na mě čekala v temnotě za rohem.

Přesto si myslím, že Rosarita měla pravdu, protože potom, co s Gervaisem umřeli, začala jsem ztrácet pojem o věcech – hlavně o čase. Zapomínala jsem, co se kdy stalo a v jakém pořadí. Někdy jsem si pletla jména lidí.

Met'astice! Tak znělo čarostopařovo jméno – a nebyl to jen tak nějaký čarostopař, ale přímo lord mág. „Met'astice z rodu Met,“ řekl mi. Jan'tepští mágové si velice potrpí na sdělování jmen svých rodů, i když jsou už obsažena v jejich vlastních jménech.

Dobrá, kde jsem skončila?

Správně. U krvavé magie.

Kdykoli se Met'astice zastavil v nějakém tmavém zákoutí, aby se pokusil vyvolat krvavé kouzlo a zabránit potrhání vnitřností od Rosaritinu dvanácticentimetrové čepele zabodnuté v břicho, zanechával za sebou vůni jahod a máty. Díky tomu a skutečnosti, že se nejspíš moc

nevyznal v uzdravujících kouzlech, jelikož za sebou po každé zastávce zanechával maličké krvavé loužičky, ho dvanáctiletá dívka bez zvláštních schopností mohla sledovat z jednoho konce města na druhý a odtamtud západní bránou přímo do říčního přístavu, kam obrovské vlečné čluny přivážely z Gitabrie exotické ovoce, vzácné tvrdé dřevo a někdy i úžasné mechanické vynálezy, které Gervais sháněl po tržištích, brblal nad jejich cenou a pak říkal Rosaritě, že „tihle Gitabriánci jsou úplně...“

Ne. Už žádné historky o Gervaisovi a Rosaritě. Musím se soustředit.

Ovoce na člunech bylo problém. Jeho vůně se mísila se zatuchlým vzduchem od řeky, pachem sardinek, krabů a dalších úlovků přivážených v malých rodinných člunech a já už jsem nemohla dál sledovat Met'asticovu magii.

Připadala jsem si hloupě, sama ve tmě, a teprve tehdy jsem si začala uvědomovat, že venku je zima – že mně je zima. Příliš jsem si zvykla pobývat v noci v hezkém, za tepleném domě, jíst výživná jídla a nosit pěkné šaty. Jak jsem tam stála a dívala se na řeku, zatímco kolem mě procházeli přístavní dělníci a rybáři, vrhali na mě chlípné pohledy a mumlali ošklivá slova, bylo mi, jako bych se právě probouzela ze sna.

Opravdu jsem prožila uplynulé měsíce se sirem Gervaisem a sirem Rosaritou? Opravdu mě ta milá dvojice ze země za mořem zachránila z jeskyně a přivedla mě sem, abych tu žila s nimi? Pohlédla jsem na cáry, do nichž jsem byla oblečená. Proč jsem si je vůbec nechávala?

Možná jsem zůstala ležet v té jeskyni mezi mrtvými těly, vyčkávala dlouhé hodiny a dny, dokud jsem si konečně

nebyla jistá, že jan' tepský válečný oddíl odešel. Třeba jsem nakonec vyšla ven úplně sama a zahájila jsem svou bludnou pouť od města k městu, od vesnice k vesnici, až jsem nakonec přišla k sobě tady, v tomto přístavu, při zírání na říční čluny. Na jeden z nich se brzy vplížím, schovám se někde v koutku v podpalubí a při každé příležitosti si ukradnu trochu jídla, dokud ten člun někde nezakotví a celý proces nezačne nanovo.

Co když Gervais a Rosarita existovali jen v horečnatém snu, který vyprodukoval můj mozek, abych se ze všeho nezbláznila, a čarostopař Met'astice byl jen noční můra, která mě nakonec probudila?

Pěsti svěšené podél boků se mi sevřely, ale v pravé jsem měla jiný pocit než v levé. Když jsem se na ni podívala, uviděla jsem, že v ní držím zlomený tristiánský tulich.

Slovo „tulich“ je zde poněkud zavádějící, poněvadž se ve skutečnosti jedná o nejnebezpečnější soubojovou zbraň, jaká kdy byla vyrobena. Jsou tenké a lehké a dá se jimi šermovat mnohem rychleji než ostatními typy mečů. Těžký palaš, jaký měl doma v pouzdře Gervais, je ideální zbraň pro vojáky, protože dokáže prorazit ocelový pancíř a přeseknout články kroužkového brnění. Dlouhý meč je o něco menší a má všestrannější použití, ale pořád je těžší než třeba kord, který je dokonalou bodnou zbraní mnohem vhodnější pro oficiální souboje, při nichž mají soupeři zakázáno nosit brnění. Tulich je ale ještě lehčí, rychlejší a ostřejší. Jeho hrot by se okamžitě ulomil, kdyby narazil na ocelový prsní plát, ale dokáže lehce projít soubojovou vestou.

Nebo mágovým pláštěm.

Drátem omotaný jílec v mé dlani byl pevný a skutečný – skutečnější než chladný vzduch a pach ovoce a ryb. Skutečnější než přístavní dělníci a rybáři. Jak bych mohla držet v ruce tu zbraň – jak bych mohla vědět, že je to tulich a že se zvláště dobře hodí pro souboje –, kdyby mě o tom někdo nepoučil?

Sir Rosarita a sir Gervais byli skuteční. Před půl rokem mi zachránili život a včera v noci zemřeli, když mě bránili před jan'tepským lordem-mágem Met'asticem z rodu Met. Skutečně jsem ho *sledovala* až sem do tohoto přístavu a teď ho najdu. Najdu ho, protože lodě vyplouvají teprve za rozbřesku a protože jan'tepští mágové nedůvěřují a opovrhují každým, kdo není jako oni. Met'astice by neriskoval, aby někoho požádal o pomoc. Někde by se ukryl a dál by se zoufale pokoušel vyvolat své krvavé uzdravující kouzlo až do rána, kdy by si mohl sjednat převoz říčním člunem.

Na severním konci přístavu začínaly kopce a nedaleko odsud byly jeskyně. Rosarita ráda chodila tyto jeskyně prozkoumávat, pátrala po úlomcích keramiky a kovu z nejstaršího daromanského osídlení v této části země. Jednou mě vzala s sebou, ale když jsem začala ječet, musela se smířit s tím, že prolézání tmavých jeskyní pro mě není zrovna ten nejlepší výlet.

Zato zraněný mág? Který potřebuje jen čas a klid k dostatečnému obnovení sil a soustředění, aby si mohl z břicha vytáhnout konec tulichu a nezemřel při tom? Jan'tep, který považoval každého, kdo byl jiný než on, za nedůvěryhodného barbara? Zalezl by do jeskyní, ukryl by se v nich a doufal, že ho nikdo nenajde.

Což bylo poněkud zvláštní, když se nad tím zamyslíte.